

Dohány utcai zsinagóga

Az egyre növekvő lélekszámú zsidó közösség számára a korábbi imahelyek a XIX. század közepére szűknek bizonyultak. A Pesti Izraelita Hitközség ezért 1845-ben döntött egy új, megfelelő nagyságú zsinagóga megépítéséről. A templom romantikus stílusú épületterveit a bécsi templgassei zsinagóga terveiről ismert Ludwig Förster készítette, az alapkövetételre 1854. szeptember 5-én került sor.

A kőműves munkákkal Hild Józsefet, az építésvezetéssel Wechseltmann Ignácot bízták meg, a tóratekercsek őrzését szolgáló frigyszekrényt és a belső díszítést Feszl Frigyes, a frigyszekrény mögött található, azóta többször átépített orgonát a tübingiai Johann Franz Schulzes Söhne orgonaépítő cég készítette.

Az 5 éves építkezés után, 1859. szeptember 6-án adták át ünnepélyes körülmények között a jelenleg is a világ második, Európa legnagyobb zsinagógáját, amely 3000 férőhelyes, 53,1 méter hosszú és 43,6 méter magas. A zsinagóga bejárata ősi előírás szerint keletre, Jeruzsálem felé néz. Az épület mindenki számára közzismert jellemzője az építéskor még szokatlannak tűnt két, hagymasisakkal fedett tornya. Köztük a homlokzaton óriási rózsablak látható, alatta a Szentírásból vett idézet, felette pedig a Tízparancsolat kőtáblái, amelyek eredetileg tardosbányai vörös mészkőből, a restaurálás után svéd gránitból készültek.

A kitűnő akusztikus tervezés eredménye, hogy az oldalszószékekről a beszéd minden hívőhöz eljut. A korszak újítása, hogy a tetőszerkezetet oszlopos öntöttvas szerkezet tartja. A zsinagóga udvarán, a zsinagóga, a Zsidó Múzeum és a Hősök Temploma közti területen a magyarországi holokausztra emlékeztető temető, valamint Raoul Wallenberg, Giorgio Perlasca és Per Anger nevét megőrkítő park található. A kert melletti Holokauszt-emlékparkban van a Varga Imre által tervezett, vörösgránit talapzaton álló, szomorúfüzet mintázó Holokauszt áldozatainak emlékműve.

A zsinagóga az istentiszteleteken túl több szimbolikus eseménynek is helyet adott.

1860-ban itt ünnepelték az úgynevezett zsidó-magyar testvéresülés ünnepét, de itt tartottak gyászszertartást Széchenyi István, Teleki László, Deák Ferenc és Kossuth Lajos emlékezetére is. A Nagy Zsinagóga ma nemcsak a főváros egyik idegenforgalmi látványossága, hanem a zsidó vallású hívek hagyományainak aktív őrzője.

Forrás: www.pestbuda.hu